

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО**

Кафедра економіки і бізнесу

**СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ТА
СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ**

**Методичні вказівки
до самостійної роботи
для здобувачів вищої освіти
спеціальності 051 Економіка
за ОПП «Економічний консалтинг та бізнес-економіка»**

**Запоріжжя
2024**

УДК 378.147.22:[334.72:364.46]](076)
З-13

*Рекомендовано до друку методичною комісією
 факультету економіки та бізнесу Таврійського державного
 агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного
 (протокол №1 від «30 серпня 2024 р.)*

Рецензенти:

Власюк Ю.О.	кандидат економічних наук, доцент, викладач кафедри менеджменту Хмельницького політехнічного фахового коледжу НУ "Львівська політехніка"
Агєєва І.В.	кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту та публічного адміністрування Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного

З-13 Завадських Г. М. Соціальне підприємництво та соціальна відповідальність: методичні вказівки до самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 051 Економіка. Запоріжжя: ТДАТУ, 2024. – 18 с.

Методичні вказівки містять вступ, основні питання до кожної теми, питання для самоконтролю, елементи неформальної освіти, розподіл балів, критерії оцінювання і список рекомендованої літератури.

© Таврійський державний
 агротехнологічний університет, 2024

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Тема №1. Соціальне підприємництво: сутність, визначення і розуміння соціального підприємництва.....	5
Тема №2. Законодавство та соціальне підприємництво.....	6
Тема №3. Стан та внесок соціального бізнесу в Україні.....	7
Тема №4. Бізнес-модель соціального підприємства.....	8
Тема №5. Бізнес-планування в соціальному підприємстві	9
Неформальна освіта.....	10
Тема №6. Сутність та види соціальної відповідальності	12
Тема №7. Соціальна відповідальність як чинник сталого розвитку	13
Тема №8. Соціальне партнерство як інструмент формування соціальної відповідальності.....	14
Тема №9. Моніторинг соціальної відповідальності.....	15
Тема №10. Стратегічні напрями розвитку соціальної відповідальності в Україні.....	16
Розподіл балів за практичні роботи курсу	17
Критерії оцінювання.....	17
Список рекомендованої літератури.....	18

Вступ

Метою викладання дисципліни «Соціальне підприємництво та соціальна відповідальність» є формування відповідних дисциплінарних компетентностей, що забезпечують реалізацію всіх етапів підприємницького циклу з метою вирішення або пом'якшення соціальних проблем суспільства на умовах самоокупності, інноваційності та стійкості, а також формування у здобувачів фундаментальних знань теорії та практики корпоративної соціальної відповідальності і відповідних професійних компетенцій.

Відповідно до «Положення про самостійну роботу здобувачів Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного» метою самостійної роботи здобувачів є підвищення конкурентоспроможності майбутніх фахівців на світовому ринку праці через формування їхніх вмінь та ключових навичок.

Основними завданнями самостійної роботи здобувачів є засвоєння в повному обсязі змісту освітньої програми та послідовне вироблення навичок ефективної самостійної професійної діяльності.

Самостійна робота здобувача з курсу «Соціальне підприємництво та соціальна відповідальність» включає:

- опрацювання матеріалу лекцій, засвоєння термінів статистичного словника
- підготовку до практичних занять
- опрацювання основної літератури;
- підготовка відповідей на основні питання теми;
- опрацювання питань, винесених на самостійну підготовку;
- виконання завдань для самоперевірки знань.
- підготовку до поточних модульних контролів.

Дані методичні вказівки, головним чином, призначені для оволодіння здобувачами навчальним матеріалом, який не розглядається в лекціях але передбачений робочою програмою. Вони містять стислі відповіді на питання, винесені на самостійну підготовку. Після опрацювання даного матеріалу здобувач має можливість перевірити набуті знання за допомогою питань для самоперевірки.

ТЕМА 1: Соціальне підприємництво: сутність, визначення і розуміння соціального підприємництва

Мета: закріпити знання здобувачів щодо передумов виникнення соціальних підприємств, сутності категорій: «соціальне підприємництво», «соціальне підприємство», «соціальний підприємець» та «соціальні інновації», основних функцій соціального підприємництва, спільних та відмінних характеристик соціального підприємництва і соціальної відповідальності, видів соціальних підприємств та підходів до трактування соціального підприємництва.

Ключові категорії теми: концепція змішаної цінності, соціальне підприємництво, ознаки соціального підприємництва, соціальне підприємство, місія соціального підприємства, соціальна цінність, підходи до визначення СП, види СП, соціальні інновації

Самостійна робота по даній темі полягає в:

1. Опрацюванні матеріалу лекції, засвоєнні термінів економічного словника;
2. Підготовці до семінарського заняття. Для цього:
 - опрацьовується основна та додаткова література;
 - готуються відповіді на основні питання теми;
 - виконуються тестові завдання з теми на ОП;
 - опрацьовуються питання, винесені на перевірку (див. методичні вказівки для практичних занять).

Теоретичний блок

Основні питання теми:

- 1.1. Підходи до визначення поняття «соціальне підприємництво»
- 1.2. Класифікація соціальних підприємств
- 1.3. Значення інновації у соціальному підприємстві

Виконайте тестові завдання на ОП за темою 1 (лекційний контроль).

Практичний блок

Виконайте тестові завдання на ОП за темою 1.

Контрольні питання:

1. Охарактеризуйте основні концепції, «школи» соціального підприємництва.
2. Наведіть основні ознаки соціального підприємництва.
3. Назвіть основні критерії, за якими підприємства класифікуються як соціальні.
4. Охарактеризуйте основні положення концепції «змішаної цінності» Емерсона.
5. Охарактеризуйте історичні етапи розвитку соціального підприємництва в світі.
6. Охарактеризуйте історичні етапи розвитку соціального підприємництва в Україні.
7. Поясніть значення інновацій для соціального підприємства.
8. Охарактеризуйте основні типи соціальних підприємств.

ТЕМА 2: Законодавство та соціальне підприємництво

Мета заняття: закріпити знання здобувачів щодо можливостей для розвитку соціального підприємництва в Україні та його нормативно-правового оформлення.

Ключові категорії теми: місія соціального підприємства, правове забезпечення СП, законодавче регулювання соціального підприємництва

Самостійна робота по даній темі полягає в:

1. Опрацюванні матеріалу лекції, засвоєнні термінів економічного словника;
2. Підготовці до семінарського заняття. Для цього:
 - опрацюється основна та додаткова література;
 - готуються відповіді на основні питання теми;
 - виконуються тестові завдання з теми на ОП;
 - опрацюються питання, винесені на перевірку (див. методичні вказівки для практичних занять)

Теоретичний блок

Основні питання теми:

- 2.1. Чинна нормативно-правова база України щодо регулювання соціального підприємництва.
- 2.2. Міжнародна практика законодавчого регулювання діяльності соціальних підприємств.

Виконайте тестові завдання на ОП за темою 2 (лекційний контроль).

Практичний блок

Виконайте тестові завдання на ОП за темою 2.

Контрольні питання:

1. Досвід України щодо питання легалізації соціального бізнесу.
2. Охарактеризуйте чинну нормативно-правову базу України щодо регулювання соціального підприємництва.
3. Опишіть українське правове середовище для розвитку соціального підприємництва.
4. Назвіть основні чинники обрання певної юридичної форми соціального підприємства.
5. Наведіть основні підходи до вирішення проблеми правового забезпечення СП.

ТЕМА 3: Стан та внесок соціального бізнесу в Україні

Мета: закріпити знання здобувачів щодо можливостей для розвитку соціального підприємництва в Україні, сучасного стану (кількості, ОПФ, територіального розташування, типів і змісту діяльності СП), а також внеску соціального підприємництва в економіку, перспектив розвитку соціального підприємництва в Україні.

Ключові категорії теми: зайнятість в СП, економічна соціальна діяльність СП, соціальна цінність, показники соціального ефекту

Самостійна робота по даній темі полягає в:

1. Опрацюванні матеріалу лекції, засвоєнні термінів економічного словника;
2. Підготовці до семінарського заняття. Для цього:
 - опрацьовується основна та додаткова література;
 - готуються відповіді на основні питання теми;
 - виконуються тестові завдання з теми на ОП;
 - опрацьовуються питання, винесені на перевірку (див. методичні вказівки для практичних занять).

Теоретичний блок

Основні питання теми:

- 3.1. Соціальне підприємництво як інструмент вирішення соціальних проблем.
- 3.2. Соціальне підприємництво як інститут соціального захисту населення.
- 3.3. Основні види діяльності СП в Україні.

Виконайте тестові завдання на ОП за темою 3 (лекційний контроль).

Практичний блок

Виконайте тестові завдання на ОП за темою 3.

Контрольні питання:

1. Охарактеризуйте динаміку кількості СП в Україні.
2. Опишіть географію розповсюдження СП.
3. Наведіть основні види діяльності СП в Україні.
4. Охарактеризуйте особливості вітчизняних СП.

Тема 4. Бізнес-модель соціального підприємства

Мета заняття: закріпити знання здобувачів щодо сутності бізнес-моделювання в соціальному підприємництві, особливостей різних бізнес-моделей, сутності різних каркасів бізнес-моделей, застосувати набуті навички для формування бізнес-моделей соціального підприємства на основі каркасу «Social Enterprise Canvas».

Ключові категорії теми: бізнес-модель СП, інструмент «Social Enterprise Canvas», проект соціального розвитку, бізнес-цілі СП

Самостійна робота по даній темі полягає в:

7. Опрацюванні матеріалу лекції, засвоєнні термінів економічного словника;
8. Підготовці до семінарського заняття. Для цього:
 - опрацьовується основна та додаткова література;
 - готуються відповіді на основні питання теми;
 - виконуються тестові завдання з теми на ОП;
 - опрацьовуються питання, винесені на перевірку (див. методичні вказівки для практичних занять).

Теоретичний блок

Основні питання теми:

- 4.1 Бізнес-моделювання як основа для старту роботи соціального підприємства
 - 4.2 Особливості формування цілей у проектах соціального розвитку.
 - 4.3 Місія соціального підприємства та її компоненти.
 - 4.4 Філософія соціального бізнесу
- Виконайте тестові завдання на ОП за темою 4 (лекційний контроль).

Практичний блок

Виконайте тестові завдання на ОП за темою 4.

Контрольні питання:

1. Охарактеризуйте значення бізнес-моделювання для СП
2. Назвіть принципові аспекти філософії соціального бізнесу
3. В чому полягають бізнес-цілі СП
4. Назвіть основні цінності і етичні принципи соціального підприємництва
5. Охарактеризуйте функції інструменту «Social Enterprise Canvas».

ТЕМА 5: Бізнес-планування в соціальному підприємництві

Мета заняття: закріпити знання здобувачів щодо сутності і мети бізнес-планування в соціальному підприємстві, структури і змісту бізнес-плану СП

Ключові категорії теми: бізнес-планування як процес, бізнес-план СП, соціальний бізнес-план СП, вимоги до бізнес-плану СП, структура бізнес-плану і його змістовна частина

Самостійна робота по даній темі полягає в:

Опрацюванні матеріалу лекції, засвоєнні термінів економічного словника;

Підготовці до семінарського заняття. Для цього:

- опрацьовується основна та додаткова література;
- готуються відповіді на основні питання теми;
- виконуються тестові завдання з теми на ОП;
- опрацьовуються питання, винесені на перевірку (див. методичні вказівки для практичних занять).

Теоретичний блок

Основні питання теми:

5.1 Сутність і функції бізнес-планування.

5.2 Соціальний бізнес-план.

5.3 Основні вимоги щодо оформлення і складання бізнес-плану

5.4 Базові розділи БП та їх характеристика і наповнення.

Виконайте тестові завдання на ОП за темою 5 (лекційний контроль).

Практичний блок

Виконайте тестові завдання на ОП за темою 5.

Контрольні питання:

1. Назвіть функції бізнес-планування
2. Дайте визначення бізнес-плану СП
3. Наведіть характерні ознаки соціального бізнес-плану СП
4. Опишіть структуру бізнес-плану СП
5. Охарактеризуйте етапи формування бізнес-плану СП
6. Назвіть основні вимоги до бізнес-плану СП

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА

Альтернативним варіантом виконання самостійної роботи з дисципліни «Соціальне підприємництво та соціальна відповідальність» за 1-м змістовним модулем може бути реалізація елементу неформальної освіти, а саме проходження Онлайн-курсу «Соціальне підприємництво».

Онлайн-курс «Соціальне підприємництво» розміщений на платформі Prometheus. Даний ресурс дозволяє викладачу зарахувати такі теми самостійної роботи (до ПМК 1):

- Соціальне підприємництво: сутність, визначення і розуміння соціального підприємництва
- Законодавство та соціальне підприємництво
- Стан та внесок соціального бізнесу в Україні
- Бізнес-модель соціального підприємства
- Бізнес-планування в соціальному підприємстві

Підтвердженням проходження здобувачем онлайн-курсу є отримання сертифікату про успішне опанування онлайн-курсу.

Імплементація неформальної освіти охоплює лише самостійну роботу, а кількість нарахованих балів представлено в розподілі балів.

Покликання на курс: https://apps.prometheus.org.ua/learning/course/course-v1:WNISEF+SE101+2017_T4/home

Цей курс розкриває сутність соціального підприємництва та надає практичні інструменти для створення і ведення ефективного соціального бізнесу. Слухачі курсу навчаються розрізняти соціальну відповідальність бізнесу та соціальне підприємництво, дізнаються про головні аспекти планування соціального підприємства та визначають критерії успішності для соціального бізнесу. А також ознайомляться з тим, як деякі підприємства відходять від традиційних прибуткових та неприбуткових форм діяльності, створюючи новий "гібридний" підхід до ведення бізнесу.

Курс було розроблено у партнерстві з професором бізнес-школи Університету ДеПоля (Чикаго) Патріком Дж. Мерфі.

Програма курсу була створена таким чином, щоб поступово відкривати нові елементи соціального підприємництва, підкріплюючи кожен тему коментарями практиків. Важливою особливістю курсу є записані ексклюзивні інтерв'ю із соціальними підприємцями з України та людьми, які долучаються до розповсюдження культури соціального підприємництва. Ці інтерв'ю були

записані з представниками таких організацій як: платформа “Тепле Місто”, соціальне підприємство “Горіховий дім”, громадська організація “Дивовижні” та електронна система публічних закупівель “Prozorro”.

ЗМІСТ КУРСУ

Тема 1: «Що таке соціальне підприємництво?»

Тема 2: «Планування соціального підприємства»

Тема 3: «Організація соціального підприємства»

Тема 4: «Пошук фінансування для соціального підприємства та маркетинг»

Тема 5: «Оцінювання результатів діяльності та подальший розвиток»

Змістовий модуль 2. Соціальна відповідальність як базова стратегія взаємодії держави, суспільства, бізнесу та людини

ТЕМА 6: Сутність та види соціальної відповідальності

Мета заняття: закріпити знання здобувачів щодо передумов виникнення корпоративної соціальної відповідальності бізнесу, історії становлення та розвитку КСВ, змісту існуючих концепцій КСВ, видів і принципів КМВ, моделей КСВ

Ключові категорії теми: соціальна відповідальність, КСВ, Глобальний договір ООН та його принципи, концепції КСВ: розумний егоїзм, корпоративний альтруїзм, корпоративний егоїзм, сталий розвиток, модель КСВ Керролла та її складові, ступені розвитку соціальної відповідальності, моделі КСВ, формальні і неформальні норми КСВ

Самостійна робота по даній темі полягає в:

Опрацюванні матеріалу лекції, засвоєнні термінів економічного словника;

Підготовці до семінарського заняття. Для цього:

- опрацьовується основна та додаткова література;
- готуються відповіді на основні питання теми;
- виконуються тестові завдання з теми на ОП;
- опрацьовуються питання, винесені на перевірку (див. методичні вказівки для практичних занять).

Теоретичний блок

Основні питання теми:

6.1 Історія становлення та розвитку корпоративної соціальної відповідальності (КСВ)

6.2 Концепції КСВ

6.3 Суть, види та принципи КСВ

6.4 Моделі КСВ

Виконайте тестові завдання на ОП за темою 6 (лекційний контроль).

Практичний блок

Виконайте тестові завдання на ОП за темою 6.

Контрольні питання:

1. Дайте визначення соціальної відповідальності бізнесу
2. Наведіть характерні ознаки компаній з КСВ
3. Опишіть основні концепції КСВ
4. Охарактеризуйте етапи формування різних концепцій КСВ
5. Назвіть і охарактеризуйте основні моделі КСВ в світі

ТЕМА 7: Соціальна відповідальність як чинник сталого розвитку

Мета: закріпити знання здобувачів щодо теоретико- методологічних підходів до формування та впровадження ідей сталого розвитку, вчення про ноосферу, тривимірного вимірювання концепції сталого розвитку

Ключові категорії теми: оптимум Парето, «економічна людина», «соціальна людина», ноосфера, сталий розвиток, «золотий мільярд», сталість, динамізм; політико-правовий, економічний, екологічний, соціальний, міжнародний та інформативний аспекти концепції сталого розвитку, глобальні цілі сталого розвитку

Самостійна робота по даній темі полягає в:

Опрацюванні матеріалу лекції, засвоєнні термінів економічного словника;

Підготовці до семінарського заняття. Для цього:

- опрацьовується основна та додаткова література;
- готуються відповіді на основні питання теми;
- виконуються тестові завдання з теми на ОП;
- опрацьовуються питання, винесені на перевірку (див. методичні вказівки для практичних занять).

Теоретичний блок

Основні питання теми:

7.1 Концепція сталого розвитку, її сутність і складові

7.2 Соціальне партнерство як спосіб реалізації концепції сталого розвитку

Виконайте тестові завдання на ОП за темою 7 (лекційний контроль).

Практичний блок

Виконайте тестові завдання на ОП за темою 7.

Контрольні питання:

1. Дайте визначення сталого розвитку
2. Опишіть основні концепцію ноосфери Вернадського
3. Охарактеризуйте етапи формування концепції сталого розвитку
4. Як пов'язана КСВ і сталий розвиток?

Тема 8. Соціальне партнерство як інструмент формування соціальної відповідальності

Мета заняття: закріпити знання здобувачів щодо сутності соціального партнерства, механізму реалізації соціального партнерства як ефективної політики дотримання КСВ, суб'єктів та предмету соціального партнерства, рівнів та функцій соціального партнерства, сутності державно-приватного партнерства та механізму його реалізації

Ключові категорії теми: соціальне партнерство, державно-приватне, функції соціального партнерства, складові концепції соціального партнерства, партнерство, принципи реалізації КСВ та соціального партнерства, договір концесії

Самостійна робота по даній темі полягає в:

Опрацюванні матеріалу лекції, засвоєнні термінів економічного словника;

Підготовці до семінарського заняття. Для цього:

- опрацьовується основна та додаткова література;
- готуються відповіді на основні питання теми;
- виконуються тестові завдання з теми на ОП;
- опрацьовуються питання, винесені на перевірку (див. методичні вказівки для практичних занять).

Теоретичний блок

Основні питання теми:

8.1 Соціальна відповідальність корпорації як бізнес-стратегія

8.2 Декларація соціального партнерства

8.3 Оцінка ефективності соціального партнерства

Виконайте тестові завдання на ОП за темою 8 (лекційний контроль).

Практичний блок

Виконайте тестові завдання на ОП за темою 8.

Контрольні питання:

1. Причини розвитку соціальної відповідальності в компанії
2. Переваги соціального партнерства для компанії
3. Інструменти оцінки ефективності соціального партнерства

ТЕМА 9: Моніторинг соціальної відповідальності

Мета заняття: закріпити знання здобувачів щодо сутності і значення моніторингу КСВ, технологій та інструментів діагностики КСВ, вітчизняних та міжнародних рейтингів соціально-відповідальних компаній

Ключові категорії теми: моніторинг КСВ, двоконтурна модель соціальної відповідальності бізнесу, форми моніторингу КСВ, діагностика соціально відповідальної діяльності компаній, індекс прозорості та підзвітності компаній, методики діагностики КСВ

Самостійна робота по даній темі полягає в:

Опрацюванні матеріалу лекції, засвоєнні термінів економічного словника;

Підготовці до семінарського заняття. Для цього:

- опрацьовується основна та додаткова література;
- готуються відповіді на основні питання теми;
- виконуються тестові завдання з теми на ОП;
- опрацьовуються питання, винесені на перевірку (див. методичні вказівки для практичних занять).

Теоретичний блок

Основні питання теми:

9.1. Теоретичні засади моніторингу соціальної відповідальності

9.2. Оцінювання ефективності соціальної відповідальності

Виконайте тестові завдання на ОП за темою 9 (лекційний контроль).

Практичний блок

Виконайте тестові завдання на ОП за темою 9.

Контрольні питання:

1. Опишіть зміст двоконтурної моделі соціальної відповідальності бізнесу
2. Назвіть основні форми моніторингу КСВ
3. В чому полягає діагностика соціально відповідальної діяльності компаній?
4. Для чого визначає і що характеризує індекс прозорості та підзвітності компаній, методики діагностики КСВ

ТЕМА 10: Стратегічні напрями розвитку соціальної відповідальності на Україні

Мета: Вивчити узагальнене розуміння соціальної відповідальності бізнесу в Україні; загальну стратегію та механізми державної політики щодо розвитку соціальної відповідальності бізнесу; пріоритетні напрями і дієві заходи соціальної відповідальності бізнесу у відносинах із заінтересованими в його діяльності та сталості сторонами в країні.

Ключові категорії теми: державна політика у сфері корпоративної соціальної відповідальності, сфери прояву державної політики у сфері корпоративної соціальної відповідальності, публічна сфера, публічно-приватна сфера, публічно-

громадська сфера, типи національних політик у сфері корпоративної соціальної відповідальності, інструменти національної політики у сфері корпоративної соціальної відповідальності.

Самостійна робота по даній темі полягає в:

Опрацюванні матеріалу лекції, засвоєнні термінів економічного словника;

Підготовці до семінарського заняття. Для цього:

- опрацьовується основна та додаткова література;
- готуються відповіді на основні питання теми;
- виконуються тестові завдання з теми на ОП;
- опрацьовуються питання, винесені на перевірку (див. методичні вказівки для практичних занять).

Теоретичний блок

Основні питання теми:

10.1 Характеристика і аналіз проблем соціальної відповідальності на Україні

10.2 Мета і завдання розвитку соціальної відповідальності

10.3 Цілі розвитку соціальної відповідальності

10.4 Зовнішній контекст розвитку соціальної відповідальності в Україні

10.5 Складові розвитку соціальної відповідальності в Україні

Виконайте тестові завдання на ОП за темою 10 (лекційний контроль).

Практичний блок

Виконайте тестові завдання на ОП за темою 10.

Контрольні питання:

1. Вкажіть міжнародні організації, які відіграють ключову роль у поширенні ідеї корпоративної соціальної відповідальності.
2. Назвіть основні документи, які країни ЄС використовують при розробці національної політики з корпоративної соціальної відповідальності.
3. Надайте характеристику типів національних політик у сфері корпоративної соціальної відповідальності. Наведіть приклади.
4. Наведіть приклади застосування інструментів державного регулювання корпоративної соціальної відповідальності в країнах ЄС.
5. Охарактеризуйте моделі державної діяльності щодо розвитку публічної політики корпоративної соціальної відповідальності. Наведіть приклади.

Розподіл балів за самостійну роботу

Тема практичної роботи	Бали
1. Соціальне підприємництво: сутність, визначення і розуміння соціального підприємництва	2
2. Законодавство та соціальне підприємництво	2
3. Стан та внесок соціального бізнесу в Україні	2
4. Бізнес-модель соціального підприємства	2
5. Бізнес-планування в соціальному підприємстві	2
Неформальна освіта – проходження онлайн курсу «Соціальне підприємництво» розміщений на платформі Prometheus, підтверджене сертифікатом	10
6. Сутність та види соціальної відповідальності	2
7. Соціальна відповідальність як чинник сталого розвитку	2
8. Соціальне партнерство як інструмент формування соціальної відповідальності	2
9. Моніторинг соціальної відповідальності	2
10. Стратегічні напрями розвитку соціальної відповідальності в Україні	2
Разом	20

Критерії оцінювання:

Оцінювання наводиться у відносних величинах (%) самостійна робота здобувачів за окремими темами оцінюються в 2 б.

1) "відмінно" (90-100 %) – здобувач виявляє всебічні системні і глибокі знання матеріалу, вільно оперує матеріалом, чітко володіє понятійним апаратом, уміє аналізувати і робити висновки;

2) "дуже добре" (82-89 %) – здобувач виявляє широкий професійний кругозір, уміє логічно мислити, виявляє достатньо системне і глибоке знання програмного матеріалу, чітко володіє понятійним апаратом, проте у відповідях допускаються окремі неточності, які не змінюють суті питання;

3) "добре" (74-81 %) – здобувач виявляє достатньо глибоке знання матеріалу, володіє понятійним апаратом, вміє аргументувати свої відповіді, проте у відповідях допускаються неточності, які впливають на чіткість розуміння матеріалу;

4) "задовільно" (64-73%) – здобувач виявляє недостатньо глибоке знання матеріалу, володіє основним понятійним апаратом, але допускає принципові помилки;

5) "достатньо" (60-63 %) – здобувач виявляє слабкі знання, у відповідях не точно формулює причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, оперування фактами відбувається на рівні запам'ятовування, допускаються значні помилки;

6) "незадовільно" (35-59%) – здобувач виявляє значні прогалини в знаннях основного програмного матеріалу, у володінні окремими поняттями, не знає більшої частини фактичного матеріалу, не вміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, завчивши матеріал без його усвідомлення.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Положення про самостійну роботу здобувачів Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного http://www.tsatu.edu.ua/nmc/wpcontent/uploads/sites/52/polozhennja_pro_samosti_jnu_robotu_zdobuvachiv_osvity.pdf
2. Гарбар Ж.В., Мазур К.В., Мостенська Т.Г. Корпоративне управління та соціальна відповідальність. Частина 2. Корпоративна соціальна відповідальність: навч. посібник. Вінниця : ВНАУ. 2020. 228 с.
3. Гусєва О.Ю., Воскобоєва О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навчальний посібник. Київ. Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с.
4. Долуда Л., Назарук В., Кірсанова Ю. Соціальне підприємництво. Бізнес-модель. Реєстрація. Оподаткування.– Київ, ТОВ «Агентство «Україна», 2017. – 92 с.
5. ДСТУ ISO 26000:2019 Настанови щодо соціальної відповідальності (ISO 26000:2010, IDT). URL:
а. http://online.budstandart.com/ua/catalog/docpage?id_doc=87921
6. Завадських Г. М., Тебенко В. М. Практичні аспекти становлення соціального підприємництва в Україні. БІЗНЕС ІНФОРМ, 2020. - №11.- С. 177–185
7. Екосистема соціального підприємництва в Україні: виклики та можливості. ПАКТ. Київ (Україна), Вашингтон (США), 2018. - 38 с.
8. Завадських Г.М. Соціальне підприємництво: досвід міст Запорізької області. Abstracts of III International Scientific and practical Conference “Interaction of society and science: problems and prospects”, London, England October 05-08. 2021. - P. 93-98.
9. Завадських Г.М. Про відмінності між соціальною відповідальністю бізнесу і соціальним підприємництвом. Socially competent management of corporations in a behavioral economy: Collection of scientific papers / resp. ed Konstantin Pavlov, Elena Pavlova, Ludmila Shostak, Tatiana Bukoros, Josef Zyatko, Chapter II, 2021. European institute of further education, Podhájska, 2021. - P. 178-179.
10. Завадських Г.М., Лисак О.І., Тебенко В.М. Корпоративна соціальна відповідальність: формування та реалізація в Україні. Збірник наукових праць ТДАТУ, 2023. №2. С.130-139
11. Звонар В.П. Соціальна відповідальність як соціоекономічний феномен: теорія та українські реалії: монографія. НАН України, Ін-т демографії та соц. дослідж. ім. М. В. Птухи. - Київ: Сочінський М. М., 2018. - 287 с.
12. Лаготюк В.О. Бізнес-ангели як основа розвитку власної справи [Електронний ресурс] Режим доступу: http://www.bsfa.edu.ua/PDF7/lahotyuk_hromyk_tezy.pdf.
13. Рудаченко О.О., Коненко В.В. Соціальне підприємництво як основа сталого розвитку територіальних громад. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління, 2024 (11).
14. Соціальне підприємництво: онлайн-курс. URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/coursev1:WNISEF+SE101+2017_T2/about